

Beste Familie, Dames en Heren,

Adri was onze leermeester!

Wetenschappelijk is Adri van de Vooren in Delft gevormd. Na een studie Natuurkunde (bij Kronig) is hij gepromoveerd in de vliegtuigbouw (bij Van der Neut) en kwam in 1941 in Amsterdam op het (toen nog) Nationaal Luchtvaart Laboratorium terecht. Daar deed hij onderzoek naar trillingen in vliegtuigvleugels; ‘flutter’ met een duur woord. Wiskunde en toepassing kwamen hier bij elkaar, en samen met zijn collega’s, waaronder Timman, heeft hij vorm gegeven aan het begrip wiskundig modelleren.

Na twee jaren als hoogleraar ‘geoeffend’ te hebben in Delft, kwam hij in 1958 naar Groningen om een opleiding toegepaste wiskunde op poten te zetten. Vele studenten heeft hij de beginselen van het wiskundig modelleren bijgebracht in colleges als mathematische fysica en stromingsleer, allemaal zorgvuldig voorbereid en uitgelegd. Maar ook de numerieke wiskunde had zijn warme belangstelling. Op het Luchtvaartlab had hij gezien dat computers een belangrijke rol konden spelen bij het uitwerken van wiskundige modellen, en hij vond dat de Universiteit Groningen met de tijd mee moest gaan. Mede door zijn inspanning is in 1959 de eerste ZEBRA (Zeer Eenvoudige Binaire Reken Automaat) de kelder van het Mathematisch Instituut aan de Reitdiepskade binnengedragen. De RUG is tot op de dag van vandaag een van de centra van grootschalig rekenen in het land.

Nadat ik in 1971 bij Van de Vooren was afgestudeerd, bood hij mij een promotieplaats aan. Vanaf dat moment mocht ik ‘Adri’ tegen hem zeggen. Hij was altijd heel vaderlijk tegenover zijn promovendi, af en toe streng, doch meestal beminnelijk. En bij organisatorische problemen die in zijn ogen onrechtvaardig waren, kwam hij op voor zijn mensen.

Hij kon heel geduldig en nauwgezet cijferen, grote folioellen vol formules - alles netjes genummerd. Dus cijferfouten die wij promovendi in onze afleidingen hadden gemaakt werden er door hem feilloos uitgehaald. Maar tussen de middag werd er gepingpongd, en bij de jaarlijkse bijeenkomsten van numeriek wiskundigen bridgete hij. En ook dat ging met volle inzet.

In de 26 jaar dat hij aan de RUG verbonden is geweest heeft hij 12 promovendi opgeleid, waarvan ongeveer de helft het later ook tot hoogleraar heeft gebracht. Zelf ben ik in 1976 gepromoveerd, en kwam vlak daarna op het al eerder genoemde Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium in Amsterdam terecht. Adri heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld. En op het NLR bleven onze wegen elkaar kruisen.

Van de Vooren was in die tijd (1972–1981) voorzitter van de Wetenschappelijke Commissie van het NLR. Iedere beoogde publicatie moest eerst door die commissie gescreend worden voordat deze naar buiten gebracht mocht worden. Het was, denk ik, mijn tweede rapport dat in de commissie werd besproken; wij werden dan een voor een opgeroepen

om daarbij te zijn. Adri nam het woord en ik zag een plagerige twinkeling in zijn ogen, zo van, nu heb ik je op een cijferfoutje weten te betrappen. En inderdaad, hij stelde dat formule zoveel volgens hem fout was. Ik keek daarnaar, en ik kon snel reconstrueren hoe die formule tot stand kwam. Dus ik zei onverbloemd, om niet te zeggen tactloos, dat die formule wel degelijk goed was, want zo en zo kon je hem afleiden. De rest van de commissie was op de hoogte van onze band, dus die had even een binnenpretje om deze onverwachte emotie tussen meester en leerling. En ik denk dat Adri het toch ook wel leuk vond dat hij zo onbevangen door mij werd geriposteerd.

In 1984 ging Van de Vooren met pensioen, maar hij nam nog geen afscheid van de wetenschap. Nog 10 jaar kwam hij regelmatig en enthousiast naar het instituut om onderzoek te doen; diverse artikelen zijn er nog verschenen. Halverwege de 90-er jaren vond hij het welletjes, en heeft hij zich teruggetrokken uit het actieve onderzoek. Hij bleef echter contact houden met de universiteit, en was vaak aanwezig bij speciale gebeurtenissen. Ik was inmiddels (in 1990) teruggekeerd naar Groningen, en bij promoties van mijn studenten was Adri ook meestal aanwezig. Tegenover mijn promovendi stelde hij zich dan voor als hun ‘wetenschappelijke grootvader’. Dat werd hogelijk geapprecieerd.

Adri van de Vooren heeft in Groningen de ingenieursopleiding Technische Wiskunde vorm gegeven. Hij heeft ons geschoold en gewezen op de nauwe band tussen wiskunde en toepassing. Wij proberen zijn zienswijze verder uit te dragen. Maar bovenal zullen wij hem blijven herinneren als inspirator en vriend.

Arthur Veldman, 9 mei 2007